

บันทึก

เรื่อง อำนาจหน้าที่การรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สร.๑๑๐๕ (๓)/ ๑๗๔๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการออกใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน ทั้งนี้ โดยมีข้อเท็จจริงว่า ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคสอง บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๗ ให้โอนอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และหลังจากนั้นได้มีการโอนอำนาจหน้าที่ดังกล่าวไปเป็นของสำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงศึกษาธิการไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๗ ในปัจจุบันนี้ ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๔ (๒) กำหนดให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีหน้าที่กำหนดมาตรฐานและให้ความเห็นชอบหลักสูตรของวิทยาลัยเอกชน ดังนั้น จึงเกิดมีปัญหาเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนว่า

๑. หน่วยงานใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน

๒. คณะกรรมการบริหาร สภาการศึกษาแห่งชาติ ยังคงต้องให้ความเห็นชอบในการออกใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนอยู่หรือไม่

๓. องค์กรใดควรเป็นผู้ตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว พร้อมทั้งฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติและผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัยแล้ว มีความเห็นว่า ในเรื่องนี้ข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาตามลำดับคือ

ตามพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๐ (๑๔) ได้บัญญัติเกี่ยวกับสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติว่า สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ “มีหน้าที่ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ”

นอกจากนั้นได้มีมาตรา ๑๔^๑ บัญญัติให้มีคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้

ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคสอง ได้บัญญัติว่า “วิทยาลัยเอกชนจะให้อนุปริญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือปริญญา ในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในวิทยาลัยเอกชนได้ เมื่อได้รับใบรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ” ดังนั้น การที่วิทยาลัยเอกชนจะให้อนุปริญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือปริญญา ในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในวิทยาลัยเอกชนได้ก็ต่อเมื่อได้รับใบรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติแล้ว

ต่อมาได้มีการโอนอำนาจหน้าที่ของ “สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ” เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๕๗^๒ แต่อำนาจหน้าที่ของ “คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ” หาได้บัญญัติให้ออนไปยังหน่วยงานใดไม่ ยังคงอยู่ตามเดิม และนอกจากนั้น ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔ (๙)^๓ และประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ ฉบับดังกล่าวข้างต้น ข้อ ๖^๔ ก็ได้เปลี่ยนชื่อ “สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ” เป็น

^๑ มาตรา ๑๔ ให้มีกรรมการบริหารคณะหนึ่ง ประกอบด้วยเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และบุคคลอื่นอีกแปดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารและมีหน้าที่ตามที่สภาการศึกษาแห่งชาติจะได้อมอบหมาย

ให้กรรมการบริหารเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ ให้ประธานกรรมการอยู่ในตำแหน่งคราวละหนึ่งปี

^๒ ข้อ ๕๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเจ้าหน้าที่ และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชน ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ หรือของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ แล้วแต่กรณี

^๓ ข้อ ๔ สำนักนายกรัฐมนตรีมีส่วนราชการดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๙) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

๑.ล๑

๑.ล๑

^๔ ข้อ ๖ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และบรรดาอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ นอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมวิทยาลัยเอกชนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี หรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

“สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ” ด้วย

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เมื่อได้มีการจัดตั้งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐขึ้น โดยข้อ ๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ก็ได้มีการโอนอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไปเป็นของสำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๗^๕

ต่อมาครั้งสุดท้ายได้มีการโอนอำนาจหน้าที่ของ “ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ” ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ฯลฯ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเจ้าหน้าที่ไปเป็น “ทบวงมหาวิทยาลัย” ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๐^๖

ดังนั้น จึงเห็นว่า การให้ไว้รับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคสอง ซึ่งเดิมเป็นอำนาจหน้าที่ของ “สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ” นั้น ได้โอนไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามข้อ ๕๗ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๗ เป็นครั้งแรก ต่อมาได้โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ พ.ศ. ๒๕๑๗ และต่อมาครั้งสุดท้ายได้โอนไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๖ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๐

เพราะฉะนั้น ตามประเด็นที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติขอให้พิจารณา คือ

๑. หน่วยงานใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของเอกชนนั้น

*(๕)

ฯลฯ

ฯลฯ

^๕ มาตรา ๓ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกระทรวงศึกษาธิการ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวิทยาลัยเอกชน ไปเป็นของสำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ

^๖ มาตรา ๗ ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรว่าการทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเจ้าหน้าที่และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ ไปเป็นของทบวงมหาวิทยาลัย หรือของรัฐมนตรว่าการทบวงมหาวิทยาลัย หรือเจ้าหน้าที่ทบวงมหาวิทยาลัย แล้วแต่กรณี

เห็นว่า เป็นหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัยในการให้รับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคสอง ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๔ (๑๑) ซึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการอื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย^๓

๒. คณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติ ยังคงต้องให้ความเห็นชอบในการออกใบรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชนอยู่หรือไม่

ในข้อนี้ เห็นว่าคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติยังคงมีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบอยู่ ดังเหตุผลที่ได้กล่าวแล้วข้างต้นว่า อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารฯ ในการให้ความเห็นชอบไม่ได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้โอนไปเป็นของหน่วยงานใด และตามพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๔ ก็ยังบัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารด้วย

๓. องค์การใดควรเป็นผู้ตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการศึกษาของวิทยาลัยเอกชน

ในข้อนี้ เห็นว่าเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารฯ ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชน พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๖ วรรคสอง นั้น คณะกรรมการบริหารมีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็น หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารได้ ตามพระราชบัญญัติสภาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๑๘^๔

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๐

^๓ มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทบวงมหาวิทยาลัย

^๔ มาตรา ๑๘ สภาการศึกษาแห่งชาติหรือคณะกรรมการบริหารอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการศึกษาแห่งชาติหรือของคณะกรรมการบริหาร และให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม